

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Pacjenta
Krzyszyna Barbara Kozłowska

Warszawa, 26 marca 2014 r.

RzPP-RRzPP-41.7.2014.BW

Pan
Bartosz Arłukowicz
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Janowski Paweł Minister

Działając na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r. poz. 159, poz. 742, z 2013 r. poz. 1245) uprzejmie proszę o przesłanie informacji o podjętych bądź planowanych działaniach w sprawie dotyczącej realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej w zakresie świadczeń stomatologicznych nad dziećmi i młodzieżą objętymi obowiązkiem szkolnym (zwanymi dalej uczniami).

Przedmiotem mojego wystąpienia są niepokojące wyniki badań, dotyczące zdrowia jamy ustnej u dzieci, które zostały opublikowane w *Raporcie Ipsos*. Badaniem stomatologicznym, przeprowadzonym w ramach akcji „Chroń Dziecięce Uśmiechy” w okresie od września do listopada 2013 roku, objęto 5805 dzieci z 18 szkół podstawowych (zlokalizowanych na terenie pięciu województw, tj.: opolskiego, warmińsko-mazurskiego, świętokrzyskiego, podkarpackiego oraz lubelskiego). Wyniki badań statystycznych pokazały, że 80 % dzieci między 6 a 12 rokiem życia ma próchnicę zębów, a między 5 a 9 rokiem życia – aż 84 %. Problem większy jest tam, gdzie nie ma dostępu do stomatologa lub dostęp ten jest ograniczony, czyli na polskich wsiach, gdzie 88 % dzieci ma próchnicę. W dużych miastach z ww. problemem boryka się 79 % dzieci. Ponadto *Raport* pokazał, że blisko jedna piąta, czyli około 18 % dzieci w wieku szkolnym oraz jedna trzecia dzieci w wieku 5–9 lat w ogóle nie odwiedza lekarza dentystry. Ekspertzy zwrócili także uwagę na to, że co czwarty przebadany w ramach tej akcji uczeń szkoły podstawowej szczotkuje zęby tylko raz dziennie.

Podkreślenia wymaga fakt, iż ww. wyniki opublikowane w *Raporcie Ipsos* są bardzo zbliżone do wyników badań epidemiologicznych prowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia w ramach programu „Monitoring Zdrowia Jamy Ustnej” w 2012 roku¹.

W tym miejscu należy wskazać, iż profilaktyczna opieka zdrowotna jest realizowana w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) oraz przepisy aktów wykonawczych² do ww. ustawy. Pomimo, iż uregulowania prawne określają zarówno warunki realizacji świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, jak i świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19 roku życia, tym samym - wobec niepokojących wyników badań opublikowanych w *Raporcie Ipsos* - wydaje się, iż przedmiotowe zagadnienie wymaga podjęcia stosownych działań w zakresie rozwiązania problemu w dostępie dzieci i młodzieży do świadczeń stomatologicznych.

Przytoczone powyżej wyniki badań statystycznych wskazują na potrzebę zwiększenia efektów programów polityki zdrowotnej z dostosowaniem do wieku metod zapobiegania próchnicy oraz wprowadzenia edukacyjnego programu w zakresie profilaktyki i leczenia choroby próchnicowej zębów u dzieci i młodzieży. Ponadto wydaje się, iż zachodzi konieczność zweryfikowania przyczyn ograniczonego dostępu uczniów do świadczenia stomatologicznego.

Mając na uwadze powyższe oraz w kontekście ochrony praw pacjenta, o których mowa w ustawie o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, proszę – jak na wstępie – o przesłanie informacji w niżej wskazanym zakresie:

- czy podjęte zostały, bądź planowane są działania na rzecz zmniejszenia zachorowalności dzieci i młodzieży na próchnicę?
- czy w wystarczającym stopniu uczniowie mają zapewniony dostęp do świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego, w szczególności do profilaktycznej opieki zdrowotnej?

z poważaniem
L. Dobosz,

¹ przedstawiane na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia:

<http://www2.mz.gov.pl/wwwmz/slajd?mr=m15&ms=739&ml=pl&mi=739&mx=0&mt=&my=739&ma=031797>

² rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1248);
rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1462);
rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1133).